

UiT Norges arktiske universitet

Studieplan

Profesjonsstudiet i psykologi

360 studiepoeng/Tromsø

Bygger på forskrift om nasjonal retningslinje for psykologutdanning av 01.02.2020

Studieplanen er godkjent av styret ved Det helsevitenskapelige fakultet den 02.12.2020

Navn på studieprogram	Bokmål: Profesjonsstudiet i psykologi Nynorsk: Profesjonsstudiet i psykologi Engelsk: Program in clinical psychology
Oppnådd grad	Candidatus/candidata psychologiae (cand.psychol.)
Målgruppe	Graden cand. psychol. gir rett til å søke autorisasjon som psykolog etter §48 i <i>Lov om helsepersonell m.v. av 1999</i>. Studiet skal sørge for at nyutdannede med cand. psychol.-graden har den nødvendige kompetanse, både i bredde og dybde, teoretisk og praktisk, for å kunne utøve psykologyrket på forsvarlig måte. Utdanningen er derfor i størst mulig grad forskningsbasert, men stiller også store krav til ferdighetsinnlæring, praksis og personlig utvikling som forberedelse til psykologrollen.
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	Opptak til profesjonsstudiet i psykologi er regulert av <u>Forskrift om opptak til høgre utdanning</u>. Grunnlag for opptak er generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse. Realkompetansesøkere må dokumentere kunnskaper i matematikk, engelsk, norsk og naturfag tilsvarende kravet som inngår i generell studiekompetanse. Nordnorsk kvote: 60% av studieplassene, hvorav to av disse plassene settes av til søkere med samisk tilknytning.
Politiattest	Søkere som tas opp på profesjonsstudiet i psykologi må fremlegge politiattest ved studiestart.
Skikkethetsvurdering	I tråd med Universitets- og høyskolelovens forskrift om skikkethet i høyere utdanning må alle studenter gjennom en løpende skikkethetsvurdering i studiet, se <u>Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning</u>. Skikkethetsvurdering skal inngå i en helhetsvurdering av den enkelte students faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som helsepersonell. En vesentlig del av denne vurderingen inngår i et langsgående profesjonsforberedende emne på studiet. Dersom det foreligger tvil om en kandidat er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Forhold som kan danne grunnlag for en slik vurdering er: - manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for pasienter, klienter eller brukere. - manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere. - at kandidaten har personlige problemer av en art som virker inn på kvaliteten i arbeidet eller funksjon i forhold til sine omgivelser - at kandidaten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

Læringsutbytte-
beskrivelse

Læringsutbyttene som kandidatene skal ha oppnådd etter fullført utdanning er regulert i [Forskrift om nasjonal retningslinje for psykologutdanning](#). Under er listet noen overordnede og sentrale læringsutbytter for profesjonsstudiet i psykologi ved UiT:

Kunnskaper:

- har avansert kunnskap om hvordan biologiske, psykologiske, sosiale, sosioøkonomiske, kulturelle, samfunnsmessige og fysiske faktorer samvirker i å forme atferd og tenkning, samt å hemme og fremme menneskers helse, utdanning, arbeidsdeltakelse og levekår, bedringsprosesser og livskvalitet gjennom livsløpet
- har bred kunnskap om menneskerettighetene i helsefremmende arbeid, inkludert kunnskap om å motvirke marginalisering og å fremme medborgerskap og integrering gjennom utdanning, arbeid og på andre arenaer
- har bred kunnskap om etiske, epidemiologiske og helseøkonomiske begrunnelser for både universelle, selektive og indikerte helsefremmende og forebyggende tiltak
- har inngående kunnskap om lettere, moderate og alvorlige psykiske lidelser, inkludert samsykkelighet, traumereaksjoner, suicidalitet, rus og avhengighet
- har kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder, slik at kandidaten bidrar til å sikre likeverdige tjenester for alle grupper i samfunnet

Ferdigheter:

- kan analysere og forholde seg kritisk til samtidens psykologiske teorier, diskurser og praksis, og plassere disse i en historisk og vitenskapsteoretisk kontekst
- kan under veiledning planlegge, gjennomføre og formidle resultatene av et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt i tråd med gjeldende forskningsetiske retningslinjer
- kan anvende relevant forskningslitteratur i teoretisk, empirisk og praktisk sammenheng, og anvende sin informasjons- og forskningskompetanse til å oppdatere seg faglig
- kan analysere og forholde seg kritisk til teorier, metoder og forskningsresultater innenfor biologisk psykologi, utviklingspsykologi, personlighetspsykologi, kognitiv psykologi og sosialpsykologi
- kan analysere og kritisk vurdere kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid, og selvstendig anvende relevante metoder og arbeidsformer på ulike intervensjonsnivåer som også inkluderer et overordnet samfunnsnivå
- Kan vurdere og velge ut hensiktsmessige metoder og verktøy til å utføre selvstendige psykologiske utredninger, foreta kliniske og diagnostiske vurderinger og å kunne kommunisere disse til pasienter, pårørende, kolleger og øvrige samarbeidspartnere. Dette gjelder også på andre samfunnsområder der psykologer driver utredning, rådgivning og sakkyndighetsarbeid

	• kan selvstendig gjennomføre samtaler med barn som pårørende, og som utsatt for vold, overgrep og omsorgssvikt • kan benytte ulike metoder for å sikre pasienters/brukeres medvirkning i, og valg om, egen utredning og behandling og kan sikre tilbakemeldinger fra pasienter om behandlingsresultat, -prosess og allianse. • kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på en selvstendig måte til å planlegge, gjennomføre og evaluere ulike evidensbaserte terapeutiske intervensjoner overfor lettere, moderate og alvorlige psykiske lidelser, både på individ-, familie- og gruppenivå Generell kompetanse: • kan analysere teoretiske, forskningsmessige, etiske og kliniske problemstillinger ut ifra en vitenskapsteoretisk forståelse • kan kritisk analysere og formidle relevant forskning og behersker psykologfaglige uttrykksformer • kan kommunisere om, og formidle, basalfaglig kunnskap både til andre faggrupper, spesialister og allmennheten • kan kommunisere respektfullt med hensyn til andre menneskers integritet, verdighet og autonomi i sin yrkesutøvelse og tilpasse kommunikasjonen ut fra blant annet situasjon, alder, kjønn og språklig og kulturell bakgrunn • kan analysere og forholde seg kritisk til ny kunnskap på en metodisk og vitenskapelig måte, og holde seg faglig oppdatert og foreta faglige vurderinger, avgjørelser og handlinger i tråd med evidensbasert praksis og faglige retningslinjer • kan anvende kunnskap om andre faggruppers kompetanse og ansvarsområder til å samhandle både tverrfaglig, tverrprofesjonelt, tverrsektorielt og på tvers av virksomheter og nivåer, samt initiere samhandling for å skape gode og sammenhengende tjenester overfor brukere • utvikler en human og reflektert holdning til alle typer psykologarbeid, deriblant fagetisk refleksjon over måten yrket og rollen utøves på.
Faglig innhold og beskrivelse av studiet	Utdanningen skal gi kandidatene en grunnleggende vitenskapelig og forskningsbasert kompetanse om psykologi som forskningsfelt og anvendt fag. Profesjonsutdanningen skal gi kunnskaper om faglige grunnemner i psykologi, slik som utvikling i et livsløpsperspektiv, det biologiske grunnlaget for psykologiske prosesser, kognitive prosesser som persepsjon, oppmerksomhet, hukommelse, språk og læring, samt betydningen av personlighet, emosjoner, motivasjon og sosial kognisjon for atferd. Kunnskap om psykiske lidelser, normalitet og avvik står sentralt. Studentene får opplæring i utrednings- og behandlingsmetoder, lover om psykisk helsevern og helsevesenets oppbygning, og trenes til å utøve yrket i henhold til fagetiske retningslinjer. Etter endt utdanning skal kandidaten ha kompetanse til å forstå, utrede og analysere, vurdere, forebygge og behandle psykiske og psykososiale lidelser og problemer i befolkningen. Psykologi er et helsevitenskapelig fag, men det har også viktige samfunnsvitenskapelige elementer. Det skal derfor også gi kompetanse til å analysere, forstå og anvende kunnskap om kognisjon, sosiale grupper og kultur, også i en samfunnskontekst. Av faglige ferdigheter skal kandidaten kritisk kunne forstå og vurdere teoretisk og empirisk dokumentasjon og forskning, ha ferdigheter til å anvende sentrale psykologiske

utredningsmetoder og psykoterapeutiske metoder ovenfor pasienter i ulike deler av helsevesenet, ferdigheter i å skape relasjon og allianse, ferdigheter i klinisk kommunikasjon med pasienter og pårørende, og til å etablere godt samarbeid med kolleger og andre fagfeller.

Psykologutdanningen er et integrert heltidsstudium med en obligatorisk rekkefølge av emner, og studenten skal følge studieprogresjonen til sitt kull. Alle eksamener og kurs, inkludert praksis og øvelser, skal tas i den rekkefølgen som er angitt i studieplanen. Studiet på ett semester forutsetter at alle kurs på det foregående semesteret er fullført, noe som innebærer at tilhørende arbeidskrav skal være godkjent og alle eksamener bestått. Institutt for psykologi kan etter begrunnet søknad fra studenten dispensere fra dette, og det forutsettes da som regel at manglende kurs eller eksamen tas i etterfølgende semester.

Profesjonsstudiet i psykologi forutsetter som hovedregel at studenten er til stede på studiestedet, campus Tromsø, hvert semester unntatt det siste (hovedpraksis). Unntak er utveksling til utlandet.

Emnene i studieprogrammet

Profesjonsstudiet i psykologi består av en rekke enkeltemner som her introduseres kort. En mer spesifikk beskrivelse med nærmere omtale av formål og læringsutbytte finnes for det enkelte emnet.

1. semester

- HEL-0700 Felleskurs ved Det helsevitenskapelige fakultet
- PSY-1021 Innføring i generell psykologi (20 sp): Emnet gir en innføring i psykologi som vitenskap; fagets problemstillinger, teorier og forskningsresultater. Dette betyr at emnet skal formidle psykologiens viktigste bidrag, i første rekke til forståelsen av mennesket, men også til forståelsen av atferd hos andre organismer. Kurset fokuserer på forskning og teori og sikte mot en dypere forståelse av psykologiske fenomener samtidig som kurset viser bredden i faget.

2. semester

- FIL-0700 Examen philosophicum (10 sp): Hovedområdene er filosofihistorie med vitenskapsteori og etikk. Filosofihistorie med vitenskapsteori tar for seg ulike tanketradisjoner og filosofer som har formet vår vitenskapelige tradisjon og i disiplinen etikk gjennomgås sentrale etiske teorier som undersøker forutsetningene for moralsk riktig handling.
- PSY-1020 Psykologiens historie og fenomenbasert psykologi (10 sp): Emnet består av to deler: 1) psykologiens historie, som gir en innføring i de historiske linjer i psykologien og 2) fenomenbasert psykologi, som presenterer ulike temaer fra psykologien i en form som gjør det lett å kjenne igjen fra dagliglivet. Hvert semester tilbys 2-3 temaer. Temaene vil kunne variere noe fra semester til semester avhengig av tilgjengelig lærerkapasitet. Eksempler kan være psykisk avvik, seksualvaner, rus/avhengighet, flyskrekk, spiseforstyrrelser, vinterdepresjon, konflikter på jobben, effekter av hjerneskade, systematisk feil i dagliglivets tenkning og beslutninger osv. Disse temaene drøftes ut fra et teoretisk og anvendt perspektiv.
- PSY-1022 Psykologisk metodologi I (10 sp): Emnet består av to deler: Kvalitative og kvantitative forskningsmetoder. Hensikten er å gi innføring og diskusjon av de viktigste begreper og prinsipper innenfor psykologiens forskningsmetoder.

3. semester

- PSY-1603 Profesjonsforberedende I (10 sp): Emnet fokuserer på personlige forutsetninger, kommunikasjon og kliniske ferdigheter som bidrar til å løse faglige problemer som kandidatene kan møte i yrkesutøvelsen. Kandidatene får kunnskap

og praktisk trening i mellommenneskelig kommunikasjon, formidling og forståelse, slik at de er rustet til best mulig samarbeid og kontakt med andre fagfolk og klienter. Emnet gir en innføring i psykologprofesjonens arbeidsområder og arbeidsmåter, herunder anvendelse av relevante fagetsiske lovverk og retningslinjer. Emnet gir også en første innføring i psykopatologi og tilstandslære, herunder diagnosesystemets grunnlag og funksjon. I tillegg til felles forelesninger og observasjonspraksis foregår undervisningen i mindre grupper av studenter som ledes av fagperson. Emnet inkluderer en ukes observasjonspraksis.

- PSY-1511 Statistikk og metode I (5 sp): Emnet gir en introduksjon til forskningsdesign og beskrivende statistikk og slutningsstatistikk knyttet til empiriske data. Grunnleggende statistiske begreper diskuteres, f.eks. sannsynlighetsfordeling, konfidensintervall, effektstørrelse og hypotesetesting. Av statistiske prosedyrer legges vekten på t-test (forskjell mellom to gruppegjennomsnitt) og korrelasjon (samvariasjon mellom to variabler). Emnet diskuterer også forskningsetikk, inkludert fusk og plagiering. Emnet inneholder øvelser for å trene ferdigheter, men omfatter i tillegg kunnskap som kreves for å lese og vurdere forskningslitteratur.
- PSY-2552 Kognitiv nevrovitenskap (15 sp): Emnet gir en innføring i funksjonell nevroanatomi (5 sp) som skal gi kjennskap til menneskets anatomi og fysiologi, med særlig vekt på nervesystemets oppbygging og funksjon. Dette danner grunnlaget for videre fordypning (10 sp) i sentrale begreper, teorier, metoder og forskningsresultater innenfor kognitiv og affektiv nevrovitenskap. Det blir fokusert på metoder knyttet til måling av atferd, psykofysiologiske metoder, nevropsykologiske metoder og nevrovitenskapelige metoder med hjerneavbildning.

4. semester

- PSY-1604 Profesjonsforberedende II (5 sp): Emnet fokuserer på psykologens rolle i utredning og testing, inkludert betydningen av relasjon og etikk i testsituasjoner. Kandidatene får en teoretisk og praktisk opplæring i bruken av evnetester og psykologens rolle i testsituasjoner. Kandidatene gjennomfører egen personlighetstest som en del av det å bli kjent med slike tester, personlige erfaringer med å bli testet og etiske refleksjoner vedr. tilbakemelding og bruk.
- PSY-1701 Personlighetspsykologi (10 sp): Emnet gir en introduksjon til personlighetspsykologi og anvendt personlighetspsykologi.
- PSY-1512 Statistikk og metode II (5 sp): Emnet gir en innføring i faktoranalyse og introduserer kandidatene for sentrale begreper og metoder innen testpsykologi. Særlig begreper som reliabilitet, validitet og normering står sentralt. Dette kunnskapsgrunnlaget er avgjørende for å kunne utføre og fortolke kvalitetsmessig gode utredninger av både klinisk psykologisk/psykiatrisk og nevropsykologisk art. Innholdet gir også grunnlag for kritisk å vurdere og tilegne seg ny forskning innen testpsykologi.
- PSY-2553 Cognitive psychology and dissemination of science (10 sp): Emnet består av temaene kognitiv psykologi og vitenskapelig formidling, og fokuserer på sentrale begreper, teorier, metoder og forskningsresultater i kognitiv psykologi.

5. semester

- PSY-1605 Profesjonsforberedende III (5 sp): Emnet setter fokus på personlige forutsetninger, kommunikasjon og kliniske ferdigheter som forutsetninger for god formidling. Emnet inneholder praktiske ferdighetstrening i formidling til pasienter og pårørende, til allmennheten gjennom media, i undervisningssammenheng og til kollegaer. I smågruppene skal studentene delta med egne framlegg og få trening i å gi konstruktive og nyanserte tilbakemeldinger samt øve på ferdigheter i forhold til ulike formidlingsutfordringer.
- PSY-1513 Statistikk og metode III (10 sp): Emnet fokuserer på forskningsdesign der regresjonsanalyse og variansanalyse brukes, ledsaget av øvelser for å sikre god praktisk forståelse av disse statistiske teknikkene. Det er et mål at emnet knyttes til

empiriske prosjekter studentene gjennomfører i samme semester. I tillegg berører emnet problemstillinger rundt design, metode og statistiske teknikker knyttet til multivariate data, vurderinger av funn fra flere enkeltundersøkelser (meta-analyse), mm. Hensikten her er å sette studenten i stand til å kunne lese og vurdere forskningslitteratur.

- PSY-1702 Vitenskapelig formidling (5 sp): Bygger på emnet kognitiv psykologi i andre semester. Emnet tar for seg kunnskaper av betydning for forståelse av empiriske artikler, med vekt på design, metode og statistisk analyse, krav til vitenskapelige artikler (struktur, formelle krav, kvalitetskrav), forholdet mellom problemstilling, design, metode og analyse av data, og forskningsetiske vurderinger. Egne ferdigheter i det samme trenes ved at studentene i løpet av de to delkursene skriver en empirisk artikkel. Emnet gjennomføres i nær tilknytning til de parallelle kursene i statistikk og metode, og har ellers tilknytning til de temaene som gjennomgås i de tre første semestrene. Tema for forskningsrapporten vil derfor typisk være knyttet til et av emnene i disse semestrene.
- PSY-1703 Læringspsykologi (10 sp): Emnet tar for seg kunnskaper fra læringspsykologi og pedagogisk psykologi for å bedre forstå mekanismer knyttet til mestring. Emnet er delt i to hoveddeler, en del basert på grunnleggende forskningsbaserte kunnskaper (2/3 av emnet) og en anvendt del (1/3 av emnet). Emnets første del omhandler basale læringsprinsipper og hvordan disse kan anvendes, og pedagogisk psykologiske tilnærminger til kunnskap, læring og læringsmiljøer. Emnets anvendte del omhandler eksempler på hvordan læringspsykologisk og pedagogisk psykologisk kunnskap kan brukes i praksis for å forstå ulike typer mestringsvansker og hvordan de kan forbedres ved bruk av anvendt atferdsanalyse eller andre tilnærminger relevant for mestring av atferds- eller læringsproblemer.

6. semester

- PSY-1606 Profesjonsforberedende IV (5 sp): Emnet har fokus på personlige forutsetninger, kommunikasjon og kliniske ferdigheter i arbeid med flerkulturelt samfunn og minoritetsgrupper. Psykologens rolle i kommunen, i forhold til lavterskeltilbud og samfunnsarbeid vektlegges. Kandidatene skal lære ferdigheter for å kunne tilpasse sin kommunikasjon og samhandling i møte med brukere, pårørende og samarbeidspartnere med ulik kulturell, etisk og faglig bakgrunn. Det legges vekt på å utvikle en kultursensitiv holdning og toleranse i møte med kulturelle og etniske samfunn.
- PSY-1706 Arbeids- og organisasjonspsykologi (5 sp): Emnet gir en innføring i sentrale sider ved psykologisk arbeid og forskning innenfor arbeids- og organisasjonspsykologi. Organisasjonspsykologi som fag bygger på anvendt kunnskap fra psykologifeltet, herunder sosialpsykologi, motivasjonspsykologi og gruppepsykologi. Emnet vil særlig fokusere på hvordan psykologisk kunnskap kan anvendes innen organisasjon og ledelse. Sentrale temaer vil være: ledelsesutvikling og lederveiledning, rekruttering og seleksjon, konfliktforståelse og konflikthåndtering, teamutvikling og gruppedynamikk, kartlegging og utvikling av arbeidsmiljø, presentasjonsteknikk, organisasjonslæring, endrings- og omstillingsprosesser i organisasjoner. Begrep og praksis fra disse områdene skal kunne anvendes for å analysere, forstå og forbedre virksomheten i organisasjoner og ansattes arbeidssituasjon.
- PSY-1704 Kultur og samfunnspsykologi (10 sp): Hensikten med emnet er å introdusere studentene for temaer som angår psykologiens rolle i samfunnet, med fokus på menneskers livskvalitet, helse, fellesskap og kulturelt mangfold. Psykologiske og samfunnsfaglige perspektiver på flerkulturelle samfunn står sentralt, inkludert forhold som angår etniske grupperinger slik som den samiske. Det legges vekt på faglig forståelse av samspill på mikro- og makronivå. Studentene vil få oversikt over ulike arbeidsmetoder innen kultur- og samfunnspsykologi. Emnet skal

bidra til refleksjon og handlingskompetanse i møte med moderne, multikulturelle samfunn og i forhold til befolkningens behov.

- PSY-1705 Sosialpsykologi (10 sp): Emnet fokuserer på en rekke basalthemaer innenfor sosial kognisjon, blant annet automatiske tankeprosesser, holdninger, stereotypier og fordommer, sosiale normer, relasjoner mellom grupper, og selvbylde.

7. semester

- PSY-1607 Profesjonsforberedende V (5 sp): Emnet fokuserer på personlige forutsetninger, kommunikasjon og kliniske ferdigheter med særlig vekt på utviklingspsykologi og psykologisk habiliterings- og rehabiliteringsarbeid. I fellesundervisning og i smågrupper legges det vekt på anamneseopptak og kommunikasjon, og på ivaretagelse og etiske problemstillinger i arbeid med sårbare grupper.

- PSY-2705 Fordypningsemne i barns utvikling (7,5 sp)

Emnet gir en fordypning i sentrale områder av utviklingspsykologi med fokus på spedbarnsalder, barndom og ungdomstid. Hovedvekten er på typisk utvikling, men forhold som fremmer eller hemmer en adekvat utvikling vil også bli drøftet. Mennesker utvikler seg kontinuerlig gjennom livet, men de første leveårene er særlig preget av raske forandringer. Kunnskap om spedbarns og barns utvikling er relevant for å kunne forstå bedre I) psykologiske fenomener i voksne, II) kompetanser og behov av barn i forskjellige alder, og III) generelle spørsmål om hva som påvirker menneskets utvikling

- PSY-2706 Fordypningsemne i aldringspsykologi (7,5 sp)

Emnet fokuserer på de viktigste sider av normal biologisk, kognitiv og sosial utvikling, og biologiske endringer hos voksne og eldre settes i sammenheng med emosjonell, kognitiv og atferdsmessig utvikling. Det blir lagt stor vekt på moderne gerontopsykologiske standpunkter, samt forskningsresultater fra empiriske studier på feltet.

- PSY-2707 Praksis og praksisrelatert undervisning (10 sp)

Emnet inkluderer en uke praksis i barnehage/barneskole med innsamling av data, samt en uke praksis med eldre med innsamling av data ut fra tester og evt. intervjuer. I tillegg blir det satt fokus på anvendt utviklingspsykologi gjennom forelesninger, gruppearbeid ut fra kasusbeskrivelser og drøfting av problemstillinger knyttet til diagnostisering og intervensjon.

8. semester

- PSY-1608 Profesjonsforberedende VI (15 sp): Emnet har fokus på personlige forutsetninger, kommunikasjon og kliniske ferdigheter i tverrfaglige kontekster, i terapi og i utredning. I smågruppene trenes det på personlige og faglige ferdigheter i de første møtene med klienter (barn, ungdom og voksne).

- PSY-2584 Helsepsykologi (10 sp): Helsepsykologi er et multidisiplinært felt som fokuserer på helseforebyggende og helsefremmende forskning og praksis. Emnet gir en innføring i helsepsykologi som forskningsfelt, modeller for å forstå sammenhenger mellom psykologi, medisin, psykososiale faktorer og utvikling av somatiske sykdommer, samt forskning og praksis i forhold til risikofaktorer og helsefremmende forhold. Emnet fokuserer på enkelte typer helseproblemer, f.eks. hjerte/kar-lidelser, diabetes, smerteplager, fedme eller kreftsykdommer, og belyser hvordan psykososiale forhold som stress, personlighet og resiliensfaktorer har sammenheng med disse helseproblemene. Det belyses hvordan og hvilke metoder som kan bidra til å identifisere risikofaktorer, forebygge helseproblemer, drive helsefremmende tiltak, mestre sykdom og gjennomføre ulike intervensjoner. Emnet vil også ha et anvendt fokus på klinisk helsepsykologiske intervensjons- og arbeidsformer.

- PSY-1514 Kvalitativ metode (5 sp): Emnet gir kunnskap og ferdigheter i kvalitativ metodikk. Emnet bygger videre på den innføringen i kvalitative metoder studentene

har fått gjennom PSY-1522 Introduksjon til psykologisk metodologi. Dette kurset fokuserer på intervju og bruk av visualisering. Studentene skal gjennomføre et kvalitativt forskningsprosjekt, og skal gjennom dette formulere en kvalitativ problemstilling, gjøre etiske vurderinger og tolke og presentere resultater.

9. semester

- PSY-2801 Klinisk nevropsykologi (teori/praksis) (5 sp): Emnet skal gi inngående kunnskap om de vanligste nevropsykologiske forstyrrelser hos barn, voksne og eldre. Studentene skal kjenne til og kunne identifisere nevropsykologiske dysfunksjoner, forløp, habilitering/rehabilitering ved hjerneskader, utviklingsforstyrrelser, degenerative sykdommer og sammensatte kognitive/psykiske lidelser. De skal ha kunnskaper om nevropsykologisk metode, herunder hypotesetesting, kliniske intervjuer og bruk av relevante tester og spørreskjemaer for voksne og barn. Emnet inkluderer også klinisk nevropsykologisk praksis. I denne utfører mindre grupper av studenter nevropsykologisk utredning av henviste pasienter under veiledning av nevropsykolog. De skal ta opp anamnese, teste pasientene med nevropsykologiske tester, fortolke og vurdere resultatene; dette skal følges opp av muntlig og skriftlig tilbakemelding. Målet med praksisen er at studentene skal få erfaring med å vurdere nevropsykologiske problemer hos reelle pasienter. Emnet strekker seg over både 9. og 10. semester.

- PSY-2802 Klinisk psykologi (15 sp)

Tema 1: Modeller for psykologisk utredning og behandling: Emnet skal gi studentene faglig/teoretisk bakgrunn for å drive klinisk psykologisk praksis under veiledning, med bred forståelse av psykologiske utrednings- og behandlingsmetoder for barn, unge og voksne, grupper, familier og systemer. Undervisningen gir en innføring i empirisk dokumenterte utredningsmetoder og behandlingsformer, som for eksempel kognitive terapier, psykodynamiske terapier, interpersonlig terapi og arbeid med familier.

Tema 2: Psykologisk behandling av komplekse tilstander: Emnet skal gi opplæring i utredning og behandling av komplekse psykiske lidelser og tilstandsbilder. Områder som dekkes er traumebehandling hos barn og voksne, personlighetsforstyrrelser, rus og psykisk lidelse, psykoselidelser og spiseforstyrrelser.

Emnet strekker seg over både 9. og 10. semester.

- PSY-2800 Klinisk praksis: Terapi og rådgivning for barn, unge og voksne (10 sp): Studentene skal ha klinisk praksis 2 dager per uke gjennom hele studieåret, enten ved UNN, ved instituttets egen klinikk eller i den kommunale forebyggingstjenesten. I denne praksisen gis en innføring i spesifikke behandlingsteknikker, prosedyrer, forebyggende virksomhet og terapimanualer, samt i utforming av journaler og epikriser. Det legges vekt på å oppøve evne til å planlegge, gjennomføre og evaluere psykologiske intervensjoner i behandling, samt evne til å formidle kliniske funn i ulike relasjoner på en meningsfull og fagetisk forsvarlig måte. I klinisk praksis skal man også oppøve grunnleggende ferdigheter i klinisk utredning, vurdering og diagnostikk i forbindelse med gjennomføring av terapi og andre typer intervensjoner. Emnet strekker seg over både 9. og 10. semester.

10. semester

- PSY-2801 Klinisk nevropsykologi (teori/praksis) (5 sp): Samme som 9. semester.
- PSY-2802 Klinisk psykologi (10 sp): Samme som 9. semester.
- PSY-2800 Klinisk praksis: Terapi og rådgivning for barn, unge og voksne (10 sp): Samme som 9. semester.
- PSY-2803 Sakkyndighetsarbeid for psykologer (5 sp): Emnet fokuserer på psykologens rolle som sakkyndig. Kurset omhandler sentrale begreper ved psykologisk arbeid for rettsvesenet, slik som rettsregler, roller, mandat og arbeidsformer. Studenten skal ha kjennskap til ulike sakstyper innenfor sivil

rett som erstatningssaker ved helseskade, barnevernssaker, barnelovsaker og sakkyndighet i straffesaker. Temaene belyses med reelle saker og studentene vil få trening i å drøfte relevante problemstillinger ut fra de opplysningene som foreligger.

11. semester

- PSY-2901 Hovedoppgave (30 sp): Studentene skal gjennomføre et selvstendig forskningsarbeid og skrive en hovedoppgave på basis av dette. Hovedoppgaven skal holde høy vitenskapelig standard, kommunisere fagkunnskap godt og sammenfatte kunnskapsgrunnlaget for undersøkelsen. Fullstendige retningslinjer for hovedoppgaver på profesjonsstudiet i psykologi finnes i et eget dokument.

12. semester

- PSY-2900 Hovedpraksis (30 sp): Klinisk praksis der studentene skal ut i ordinær psykologpraksis og jobbe selvstendig med klient-/pasientsaker under veiledning av psykologspesialist. Praksisperioden strekker seg fra januar til mai, og gjennomføres med vanlig arbeidstid, fem dager per uke. Fullstendige retningslinjer for hovedpraksis på profesjonsstudiet i psykologi finnes i et eget dokument.

Tabell: oppbygging av studieprogram

Semester	10 studiepoeng		10 studiepoeng		10 studiepoeng	
1. semester (høst)	HEL-0700 Samhandling, etikk og grunnleggende akademiske ferdigheter i helse- og sosialfag		PSY-1021 Innføring i generell psykologi			
2. semester (vår)	FIL-0700 Examen Philosophicum		PSY-1020 Psykologiens historie og fenomenbasert psykologi		PSY-1022 Psykologisk metodologi	
3. semester (høst)	PSY-1603 Profesjonsforberedende emne I		PSY-2552 Kognitiv nevrovitenskap		PSY-1511 Statistikk og metode I	
4. semester (vår)	PSY-1604 Profesjonsforberedende emne II	PSY-2553 Cognitive psychology and dissemination of science		PSY-1701 Personlighetspsykologi		PSY-1512 Statistikk og metode II
5. semester (høst)	PSY-1605 Profesjonsforberedende emne III	PSY-1702 Vitenskapelig formidling	PSY-1703 Læringspsykologi		PSY-1513 Statistikk og metode II	
6. semester (vår)	PSY-1606 Profesjonsforberedende emne IV	PSY-1706 Arbeids- og organisasjons psykologi	PSY-1705 Social Psychology		PSY-1704 Kultur- og samfunnspsykologi	
7. semester (høst)	PSY-1607 Profesjonsforberedende emne V	PSY-2705 Fordypningsemne i barns utvikling		PSY-2706 Fordypningsemne i aldringspsykologi	PSY-2707 Praksis og praksisrelatert undervisning	

	8. semester (vår)	PSY-1608 Profesjonsforberedende emne VI		PSY-2584 Helsepsykologi	PSY-1514 Kvalitativ metode
	9. semester (høst)	PSY-2800 Klinisk praksis	PSY-2802 Klinisk psykologi		PSY-2801 Klinisk nevropsykologi
	10. semester (vår)	PSY-2800 Klinisk praksis	PSY-2802 Klinisk psykologi	PSY-2803 Sakkyndighets arbeid for psykologer	PSY-2801 Klinisk nevropsykologi
	11. semester (høst)	PSY-2901 Hovedoppgave			
	12. semester (vår)	PSY-2900 Hovedpraksis			
Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer	På profesjonsstudiet anvendes flere forskjellige undervisningsformer, avhengig blant annet av emnets innhold og læringsmål: • Forelesninger • Seminarer • Labøvelser • Ferdighetstrening, klinisk og annen • Individuell veiledning • Arbeidskrav • Digitale undervisningsformer • Kollokviegrupper • Praksisrelatert veiledning og undervisning <u>Forelesningene</u> skal framheve hovedmomenter, forklare begreper, påpeke sammenhenger og skille eksempler fra de overordnede prinsippene de illustrerer. De skal også gi perspektiver på teori og forskning som de tekstlige læremidlene ikke alltid kan gi. Forelesningene skal beskrive, definere og forklare, men skal også synliggjøre hvordan en vitenskapelig tilnærming til forståelsen av mentale prosesser og atferd bør arte seg. Studentaktive læringsformer benyttes også innenfor rammene av forelesninger. <u>Seminargrupper</u> innebærer gruppeundervisning ledet av faglærer eller viderekomne studenter som skal stimulere studentene til felles aktiv jobbing med fagstoff, til kollegialt samarbeid og som skal gi trening i effektiv kommunikasjon. I noen emner tilbys <u>individuell veiledning</u> med en faglærer. Som regel vil dette innebære veiledning i å formulere et forskningsspørsmål, gjennomføre en undersøkelse, opplæring i målemetoder, skrive en oversiktsartikkel over et tema, statistisk analyse eller lignende. Det inkluderer også individuell tilbakemelding. Til enkelte emner (for eksempel PSY-2901 Hovedoppgave) gis også omfattende veiledning med et større skriftlig arbeid. Dette arbeidet gir selvsagt trening i skriftlig framstilling, men skal også, som enkelte arbeidskrav, gi støtte til oppnåelse av mål om fortolkning og vurdering av evidens eller av resultater på et forskningsfelt, evne til å tolerere usikkerhet og til å anvende kritisk tenkning og en vitenskapelig tenkemåte.				

Labøvelser kan være opplæring i utførelse av sentrale målemetoder, utvikling av spørreskjema, deltakelse i eksperiment, opplæring i programvare for statistisk analyse, eksperimentell kontroll eller lignende.

Arbeidskrav er oppgaver som emneleder gir studentene og som må være godkjent for å få avlegge eksamen i et emne. Arbeidskrav kan for eksempel være øvelser i å finne relevant informasjon, analysere den og formidle den skriftlig og muntlig. Metodeundervisningen suppleres med arbeidskrav som gir veiledet øvelse i å bruke programvare for statistisk analyse (for eksempel SPSS). Noen arbeidskrav gir også anledning til å oppøve kompetanse i fortolkning og vurdering av evidens eller av resultater på et forskningsfelt, evne til å tolerere usikkerhet og til å anvende kritisk tenkning og en vitenskapelig tenkemåte.

Digitale undervisningsformer

Profesjonsstudiet bruker digitale læringsplattformer i alle emner, hvor ulike læringsressurser deles og hvor aktiv læring også kan finne sted; for eksempel diskusjonsforum hvor faglærer deltar, innleveringer med tilbakemelding, videoer og powerpoint-presentasjoner, e-læringskurs, øvingsoppgaver med mer.

Med omvendt klasserom forstås en læringsform der den tradisjonelle enveis kommunikasjonen fra lærer på lærested erstattes av veiledet oppgaveløsning og gruppearbeid. For eksempel kan man se en videoforelesning hjemme og møte opp på lærestedet for veiledet oppgaveløsning og gruppearbeid etterpå.

Kollokviegrupper er gruppelæring som ikke er veiledet av faglærer, men hvor studenter på et emne møtes for å lære sammen. Ofte vil slike kollokviegrupper bli til på studentenes eget initiativ, men i noen emner legger instituttet til rette for kollokviegruppene.

Praksisrelatert veiledning og undervisning gis vanligvis i mindre grupper av studenter med én eller to erfarne psykologer som veiledere. Bruk av video fra kliniske møter i veiledningsarbeidet gjennomføres som regel. Kandidaten gjør videoopptak av konsultasjoner hvor det eksempelvis gjennomføres utrednings- eller behandlingssamtaler, og framlegger dette for veiledningsgruppen. Denne læringsformen gir gode muligheter for studenter til å lære av medstudenters arbeid og arbeidsformer, mulighet for å observere flere pasienter med ulike helsemessige problemstillinger, mulighet for studentene til å delta i konstruktiv veiledning og tilbakemelding til medstudenter sammen med ansvarlig psykolog, samt mulighet for å lære gode former for faglig samarbeid og veiledning i grupper. I tillegg gis kandidatene individuell veiledning i løpet av hovedpraksisen i det avsluttende studieåret. Dette gir gode muligheter for å få veiledning på problemstillinger av mer personlig art som kan være relevant for å fungere optimalt som autorisert psykolog.

Det praktisk-kliniske arbeidet innebærer ofte en problembasert læringsform hvor kandidatene selv utarbeider relevante problemstillinger eller får tildelt oppgaver som skal diskuteres og løses under veiledning. I de langsgående profesjonsforberedende emnene skal studentene delta i smågrupper der fokus settes på betydningen av personlig og faglig kompetanse for utøvelse av psykologyrket. Målet er at studentene skal tilegne seg relevante faglige og personlige kunnskaper og ferdigheter slik at de kan utrede og behandle klinisk psykologiske problemstillinger på en tilfredsstillende måte.

Vurderingen i utdanningen skal både sikre kvalitet og støtte studentenes læring. Gjennom obligatorikk, arbeidskrav og formelle eksamener som bedømmes av fagpersoner sikres det at kandidatene har oppnådd studiets forventede læringsutbytte

	med tilfredsstillende kvalitet. Vurderingene skal også bidra til at studentene får et bevisst forhold til sin egen læring, sin faglighet og sin oppnåelse av studiets forventede læringsutbytte. Vurderingene ivaretas dels gjennom formelle vurderinger og gjennom mer uformelle vurderinger, organiserte eller ikke organiserte, av lærere og medstudenter i sammenheng med arbeidskrav, undervisning og veiledning. Studiet skal gi kunnskap om vitenskapelig teori og erfaring med bruk av vitenskapelig metode, og være egnet til å utvikle forståelse, refleksjon og modning.				
Tabell: Oversikt eksamen, vurdering og arbeidskrav	Eksamen- og vurderingsformer fremkommer i tabellen. I tillegg har en rekke av emnene arbeidskrav. Disse fremkommer av den enkelte emnebeskrivelse.				
	Termin	Emne	Stp	Vurderinger og eksamensform	Vurderings-uttrykk
	1	HEL- 0700 Samhandling, etikk og grunnleggende akademiske ferdigheter i helse- og sosialfag	10	Skriftlig hjemmeksamen	Bestått/ikke bestått
	1	PSY-1021 Innføring i generell psykologi	20	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	2	PSY-1020 Psykologiens historie og fenomenbeskrevet psykologi	10	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	2	PSY-1022 Psykologisk metodologi	10	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	2	FIL-0700 Examen philosophicum	10	Mappeevaluering (hjemmeksamen + muntlig)	A-F
	3	PSY-1511 Statistikk & metode I	5	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	3	PSY-1603 Profesjonsforberedende I	10	Bestått observasjonspraksis. Muntlig presentasjon Refleksjonsnotat	Bestått/ikke bestått
	3	PSY-2552 Kogn.nevrovitenskap	15	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	4	PSY-1604 Profesjonsforberedende II	5	Del 1: Gjennomføring av testopptak med WAIS Del 2: Fremføring av resultater og tolkning i workshop Refleksjonsnotat	Bestått/ikke bestått
	4	PSY-1701 Personlighetspsykologi	10	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	4	PSY-1512 Statistikk & metode II	5	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	4	PSY-2553 Cognitive psychology and dissemination of science	10	Part 1: Poster (40%) Part 2: Written school exam (60%)	A-F
	5	PSY-1605 Profesjonsforberedende III	5	Refleksjonsnotat	Bestått/ikke bestått
	5	PSY-1513 Statistikk & metode III	10	Hjemmeksamen	A-F
	5	PSY-1702 Vitenskapelig formidling	5	Forskningsrapport	A-F
	5	PSY-1703 Læringspsykologi	10	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	6	PSY-1606 Profesjonsforberedende IV	5	Refleksjonsnotat	Bestått/ikke bestått
	6	PSY-1704 Kultur og samf.psyk	10	Skoleeksamen	A-F
6	PSY-1706 Arbeids/org.psyk	5	Hjemmeksamen	Bestått/ikke bestått	

	6	PSY-1705 Social Psychology	10	Written school exam	A-F
	7	PSY-1607 Profesjonsforberedende V	5	Refleksjonsnotat	Bestått/ikke bestått
	7	PSY-2705 Fordypningsemne i barns utvikling	7,5	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	7	PSY-2706 Fordypningsemne i aldringspsykologi	7,5	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	7	PSY-2707 Praksis og praksisrelatert undervisning	10	Praksisrapport	A-F
	8	PSY-1608 Profesjonsforberedende VI	15	Refleksjonsnotat	Bestått/ikke bestått
	8	PSY-1514 Kvalitativ metode	5	Hjemmeeksamen	A-F
	8	PSY-2584 Helsepsykologi	10	Skoleeksamen	A-F
	9 og 10	Psy-2802 Klinisk psykologi	25	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	9 og 10	Psy-2800 Klinisk praksis	20	Godkjent praksis	Bestått/ikke bestått
	9 og 10	PSY-2801 Klinisk nevropsykologi	10	Skriftlig skoleeksamen	A-F
	10	PSY-2803 Sakkyndighetsarbeid for psykologer	5	Skriftlig arbeidskrav	Bestått/ikke bestått
	11	PSY-2901 Hovedoppgave	30	Hovedoppgave, selvstendig arbeid	A-F
	12	PSY-2900 Hovedpraksis	30	Godkjent praksis	Godkjent/ikke godkjent
Relevans	Behovet for psykologisk kompetanse er i vekst og omfatter stadig flere felt. Psykologer har derfor mange karrieremuligheter. Tradisjonelt har de jobbet innen psykisk helsevern med ansvar for utredning og behandling av pasienter med psykiske lidelser. Dette behovet har vært jevnt økende over flere år, og vil sannsynligvis også øke i årene som kommer. Det er også en rekke andre arbeidsfelt hvor psykologer har sentrale posisjoner, eksempelvis innen: • Ledelse, særlig innen behandlingsfelt som psykisk helsevern, rus og psykiatri, sikkerhetspsykiatri, habilitering og familievern. • Sakkyndighetsarbeid, både i sivile saker som barneverns-, barnefordelings- og erstatningssaker, og i straffesaker. • Helsepsykologi, eksempelvis helseforebyggende og helsefremmende arbeid innen skole eller bedriftshelsetjeneste, eller seksualrådgivning overfor ungdom. • Nevropsykologi, med kliniske undersøkelser og bruk av kognitive tester (funksjonsdiagnostikk) for å finne utfall og intakte funksjoner etter hjerneskadene og/eller sykdommer i hjernen. • Arbeids- og organisasjonspsykologi, eksempelvis rådgivning i forhold til arbeidsrelevante temaer og problemer, attføring/omskolering, seleksjons- og rekrutteringsbistand eller jobb med organisasjonsressurser. • Forskning og undervisning i akademia. Studieprogrammet kvalifiserer for opptak til doktorgradsstudier.				
Arbeidsomfang	Profesjonsprogrammet i psykologi er et studieløp på høyere nivå som går over 6 år og er på 360 studiepoeng.				

	Det er et heltidsstudium, og for å nå læringsmålene må studentene forvente å arbeide i gjennomsnitt om lag 40 timer i uken med studiene, inkludert forelesninger, seminarer og selvstudium.
For masteroppgaver/ selvstendig arbeid i mastergradsprogram	Kandidaten skal gjennomføre et selvstendig forskningsarbeid og skrive en hovedoppgave på basis av dette. Hovedoppgaven skal holde høy vitenskapelig standard, kommunisere fagkunnskap godt og sammenfatte kunnskapsgrunnlaget for undersøkelsen. Omfanget er 30 stp og oppgaven vurderes med karakterskala A-F. Inntil tre studenter kan levere en felles oppgave. Veiledning gis av instituttets ansatte (40 timer). Fullstendige retningslinjer for hovedoppgaver på profesjonsstudiet i psykologi er nedfelt i et eget dokument.
Undervisnings- og eksamensspråk	Undervisningsspråk er som hovedregel norsk, men de fleste emner vil ha innslag av pensum og eller undervisning på engelsk. Noen emner tilbys i sin helhet på engelsk, og har engelsk tittel og emnebeskrivelse. Eksamen kan som hovedregel leveres på norsk eller annet skandinavisk språk, eller engelsk.
Internasjonalisering	Noen av emnene på studieprogrammet tilbys på engelsk. De fleste emner har pensum og/eller deler av undervisningen på engelsk, og instituttet har en rekke internasjonale undervisere.
Studentutveksling	Institutt for psykologi støtter og legger til rette for at studenter kan dra på utvekslingsopphold, og har avtaler med en rekke utenlandske universiteter. Pga. praksis og andre forhold i studieløpet er det vanligvis femte eller sjette semester som er aktuelle for utveksling. Utenlandsstudiene skal godkjennes av IPS på forhånd, og søknader leveres internasjonal koordinator ved Institutt for psykologi. Se instituttets nettsider for oversikt over gjeldende utvekslingsavtaler.
Praksis	Et sentralt mål med profesjonsutdanningen i psykologi er sterk integrasjon av praktisk psykologisk arbeid. Kandidatene vil gå gjennom et utdanningsløp som gir en variert praksis som gir erfaring med samhandling med mennesker i alle aldre. Varigheten av praksisperiodene vil variere avhengig av type praksis. Undervisning i klinisk teori foregår parallelt med praksis gjennom 9. og 10.semester for å fremme integrasjon av teoretiske og praktiske komponenter. Hovedpraksis gjennomføres på fulltid gjennom et helt semester og forbereder studentene til å jobbe selvstendig som psykolog. Praksis gjennomføres under veiledning av psykologspesialist innen det aktuelle fagfelt. De øvrige praksistilbudene er enten av kortere varighet eller har et mer begrenset antall timer eller dager i uken, enten ved institusjoner, eksterne klinikker eller ved klinikker lagt til universitetet. Institutt for psykologi har avtaler med flere behandlingsinstitusjoner i Tromsø og i landsdelen for øvrig. Praksisstedene gir erfaring blant annet med arbeid innen klinisk voksenpsykiatri, åpne/lukkete sengepostavdelinger, barne- og ungdomspsykiatriske avdelinger, rus-/psykiatripost og voksenpsykiatriske poliklinikker, habilitering, kartlegging og forebygging. 3. semester: Del av PSY-1603 Profesjonsforberedende emne I, 10 studiepoeng <u>Observasjonspraksis</u>: Praksisen inngår som del av det profesjonsforberedende emnet. Dette er kandidatens første møte med praksisfeltet etter at de startet på profesjonsstudiet. Praksisen går over 5 ukedager, og kandidaten følger den vanlige arbeidstiden på det stedet hun/han besøker. Formålet med observasjonspraksisen er å

få et første innblikk i en psykologs arbeid og arbeidsforhold. Praksisen foregår fortrinnsvis i Tromsø-området, men noen vil få observasjonspraksis utenfor Tromsø. De fleste vil få innblikk i klinisk praksis, mens andre kandidater følger psykologer i mer utradisjonelle yrker. Kandidaten skal så langt mulig følge psykologen i det daglige arbeidet, i kontakt med klienter/pasienter og eventuelle samarbeidspartnere.

4. semester: Del av PSY-1604 Profesjonsforberedende emne II, 5 studiepoeng

Testpraksis: Praksisen inngår som en del av emnet PSY-1604 Profesjonsforberedende emne II. Praksisen gir en innføring i administrasjon og tolkning av tester og testresultater basert på veletablerte psykologiske tester. Spesifikk opplæring gis for intelligenstesten WAIS og en personlighetstest. Praksis avsluttes med en workshop der kandidatene legger fram testresultater fra testopptakene for hverandre og gjennom dette viser at de behersker skåring og deskriptiv tolkning av testresultater og -profiler.

7. semester: Praksis og praksisrelatert undervisning, 10 studiepoeng

Praksis i barnehage/barneskole: Kandidatene har 2-5 dagers praksis i

barnehage/barneskole. I denne praksisen skal studentene gjennomføre datainnsamling i vanlige miljøer for barn, knyttet til sentrale temaer i utviklingspsykologi, som for eksempel utvikling av hukommelse eller sinnsforståelse. I tillegg til fordypning i et valgt tema skal studentene få erfaring med å møte unge barn og gjennomføre en målrettet interaksjon. Praksisen er koplet til eksamen i form av en praksisrapport.

Praksis med eldre: Det gjennomføres en ukes praksis på sykehjem, dagsentra eller i boliger hvor eldre mottar kommunale helsetjenester. Hver kandidat intervjuer og tester eldre pasienter/brukere. Testene er veletablerte instrumenter for utredning av kognitive funksjoner, depresjon og funksjonell status på sanseapparatet hos eldre. Målet med praksisen er at kandidatene skal få erfaring med denne populasjonen og lære å utføre relevante undersøkelser av eldre mennesker. Praksisen er koplet til eksamen i form av en praksisrapport.

Anvendt utviklingspsykologi: Som en del av det profesjonsforberedende emnet deltar studentene på et kurs ledet av ekstern psykolog hvor målsettingen er å omsette teoretisk og empirisk kunnskap til praktisk psykologisk virksomhet. Gjennom arbeid med kasus og annen egenaktivitet vil kandidatene få erfaring med hvordan dette kan gjøres.

9.-10. semester: Klinisk praksis, 20 studiepoeng,

Poliklinisk praksis: Emnet skal gi studenten erfaring med utredning og behandling pasienter eller brukere av psykisk helsetjenester gjennom hele studieåret. Studentene har praksis 2 dager i uken under veiledning av psykologspesialist i gruppe med andre medstudenter innen enten: psykisk helsevern for barn og unge, psykisk helsevern for voksne, kommunal psykisk helsetjeneste for barn, unge, kvinner og menn som venter barn, eller familier med små barn eller ved Psykologisk klinikk UIT.

Gjennom klinisk praksis utvikler studentene kompetanse i å gjennomføre utredning, samtaler, terapeutiske intervensjoner og bidra til endringsprosesser med pasienter eller brukere. Studentene skal få erfaring med å anvende tilbakemeldingsverktøy i sitt terapeutiske arbeid. Praksis skal ha fokus på integrering av teori, metodiske ferdigheter og relasjonskompetanse.

Studentene får bred erfaring med å ta opp kliniske problemstillinger, drøfte fagets utfordringer og formidling til studentkollegaer gjennom ukentlig gruppeveiledning, klinikk møter og halvårige behandlingskonferanser. Gjennom disse undervisningsaktivitetene får studentene kjennskap til et bredt spekter av kliniske problemstillinger, arbeidsmåter og fagets utfordringer.

	Det gjøres videoopptak av alle pasienttimer med student på praksisplasser i psykisk helsevern, men ikke ved Psykhjelpen der veileder observerer studenten i samtale med en til flere brukere en gang pr semester. Studenten utfører under veiledning selvstendig utredning og behandling hvor veiledende psykologspesialist er behandlingsansvarlig. <u>Nevropsykologisk praksis, 10 studiepoeng,</u> Målet med den nevropsykologiske praksisen er å gi kandidatene erfaring med et klinisk nevropsykologisk perspektiv i utredning av pasienter henvist for mistanke om hjerneorganisk/kognitiv dysfunksjon. Hver kandidat skal gjennomføre to nevropsykologiske utredninger, med henholdsvis barn og voksne. Det skal tas opp anamnese, innhentes bakgrunns- og komparentopplysninger fra helseinstitusjoner og skole/arbeid og foretas utredning med etablerte nevropsykologiske tester. Deretter gis trening i å skåre, tolke, sette sammen de ulike funn og å forstå betydningen av hjerneatferdsrelasjoner for den enkelte pasient. Kandidatene trenes videre i å gi tilbakemelding til brukere, pasienter og eventuelt pårørende. Det skrives en rapport, godkjent av veileder, til henvisende instans. Sakene legges til slutt fram og i workshop med andre studenter. Spesialist i klinisk nevropsykologi er faglig ansvarlig for utredningene. 12. semester: <u>Hovedpraksis, 30 studiepoeng,</u> I hovedpraksis gjennomfører studenten psykologoppgaver under veiledning av psykologspesialist på praksisplassen. Praksisen skal gi erfaring med arbeidsmåter i anvendt psykologi, samt de praktiske og metodiske forutsetninger for å gjennomføre disse. Praksisen vil gi kandidaten inngående kjennskap til institusjonen og til samarbeidsformer med kolleger fra andre helseutdanninger. Veileder på praksisstedet vil ha det overordnede ansvaret for undervisning, valg av pasientsaker, veiledning og tilsyn av studentens fremgang og arbeidsmetoder. Instituttet tilstreber å tildele praksisplasser slik at studentene samlet i sitt studieløp får praksisperioder med barn eller ungdom og voksne. Psykologutdanninga ved UiT skal bidra til å sikre rekruttering av psykologer til landsdelen og dette var en viktig grunn til opprettelsen av studieprogrammet i 1991. For å bidra til å oppfylle denne intensjonen vil praksisplassene for hovedpraksis være lokalisert i hele landsdelen, både sentralt og i distriktet. Etter søknad kan studenter få tildelt særplass. Tildeling av særplass følger gjeldende regelverk for særplass og særordning i praksis for studenter ved Det helsevitenskapelige fakultet. Utvalget av praksisplasser vil variere fra år til år, men er som regel innenfor psykisk helsevern for barn og for voksne, habilitering og rehabilitering, spesialpsykiatriske avdelinger eller kommunepsykologtjeneste.
Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig	Institutt for psykologi/Det helsevitenskapelige fakultet er administrativt ansvarlig for programmet. Programkomiteen for profesjonsstudiet, under ledelse av en faglig programkoordinator/studieprogramleder, utgjør den faglige ledelsen av studieprogrammet. Programkomiteen er formelt underlagt programstyret ved institutt for psykologi som behandler faglige spørsmål av mer overordnet karakter.
Kvalitetssikring	Kvalitetssikring av studieprogrammet gjennomføres med • Semestervise kvalitetssikringsmøter med hvert kull • Dialogmøter med tillitsvalgte • Regelmessige mneevalueringer

	• Årlig gjennomgang av resultatene fra Studiebarometeret og andre kvalitetsindikatorer Dette arbeidet danner grunnlag for videreutvikling og forbedring av innhold og læringsaktiviteter i studieprogrammet. Det henvises ellers til kvalitetssystem ved instituttet. Instituttet samarbeider med eksterne aktører om gjennomføring av flere av praksisperiodene i løpet av studieprogrammet. For de største aktørene er det avtaler om praksisplasser via fakultetet. I tillegg har instituttet noen egne avtaler. Avtalene med eksterne aktører beskriver rammene for praksis. Instituttets administrasjon og faglig ansvarlige har løpende dialog med studenter og kontaktpersoner/veiledere på praksisplassene, og det gjennomføres midtveisevaluering og/eller sluttevaluering. •
Andre bestemmelser	<i>Andre bestemmelser av betydning for gjennomføringen, kvalitetssikringen og evalueringen av det spesifikke studieprogrammet skal eventuelt angis.</i>

